

Külön lenyomat

Szabó László András

II. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencia

tanulmánykötete

konferenciaközlemény

Nagykanizsa

2017

PANNON
EGYETEM
NAGYKANIZSAI
KAMPUSZ

II. TURIZMUS ÉS BIZTONSÁG NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

TANULMÁNYKÖTET

PANNON EGYETEM
NAGYKANIZSAI KAMPUSZ
2017

KÜLÖN LENYOMAT

II. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencia

tanulmánykötete

2017 ISBN 978-963-396-102-5

[Szabó, László András \[Szabó, László András \(Nemzetközi migrác...\), szerző\]](#)

Magyar nyelvű Tudományos Konferenciaközlemény (Könyvrészlet)

Megjelent: [Kiglics Norbert. II. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencia: Tanulmánykötet. \(2017\)](#)

[ISBN:9789633961025](#) pp. 110-118

Azonosítók

- MTMT: 3369656
- Egyéb URL: http://uni-pen.hu/files/konferencia/2017/Teljes_konf_tanulmanykotet.pdf

Turista vagy áldozat. Profit kontra biztonság.

Szabó László András

*kriminológus. - Nemzeti Közszerológati Egyetem-PhD hallgató - Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola
Budapest 1083, Ludovika tér 2.,
e-mailcím: szabo.laszlo.andras@uni-nke.hu*

Absztrakt

Előadásomban és tanulmányomban azt a problematikát járom körbe, mellyel a magánbiztonság turisztikai iparágában mint a szállodák, a szórakozóhelyek az uszodák és a kiránduló helyek biztosításában és működtetésében dolgozó szakemberek nap mint nap szembesülnek. Ez a biztonság megteremtése, szavatolása, de a szórakozás és szabadidő minél kisebb gátolása, szabályozása. A nagy nyári fesztiválok szintén komoly kihívás elé állítják a szakembereket. A két legnagyobb probléma forrás, amivel szembesülnek egyrészt a látogatók vagyis maguk a turisták és az üzemeltetők vagyis a megrendelők. Másrészt megfelelniük a törvényeknek és azok betartatására hivatott állami szervezetek és hatóságok általi elvárásoknak. Hiszen nem mindegy, hogy egy a külföldiek számára vonzó turista paradicsom Magyarország vagy egy rossz emlékeket okozó a látogatókat elijesztő hely.

1. Bevezetés és fogalmi áttekintés

Előadásomban és tanulmányomban azt a problematikát járom körbe, mellyel a magánbiztonság turisztikai iparágában mint a szállodák, a szórakozóhelyek az uszodák és a kiránduló helyek biztosításában és működtetésében dolgozó szakemberek nap mint nap szembesülnek. Ez a biztonság megteremtése, szavatolása, de a szórakozás és szabadidő minél kisebb gátolása, szabályozása. A nagy nyári fesztiválok szintén komoly kihívás elé állítják a szakembereket. A két legnagyobb probléma forrás, amivel szembesülnek egyrészt a látogatók vagyis maguk a turisták és az üzemeltetők vagyis a megrendelők. Másrészt megfelelniük a törvényeknek és azok betartatására hivatott állami szervezetek és hatóságok általi elvárásoknak. Hiszen nem mindegy, hogy egy a külföldiek számára vonzó turista paradicsom Magyarország vagy egy rossz emlékeket okozó a látogatókat elijesztő hely.

Azt kijelenthetjük, hogy Európa biztonsági helyzete az elmúlt évek terrortámadásai hatására átalakult. Ennek nagyon komoly következménye van egy olyan szenzitív iparágra mint a turizmus. A pihenni vágyók új célirányokat keresnek, hiszen az utazás általában nem egyedül hanem párban családdal történik. Így az ő biztonságuk a család védelme megköveteli a megfelelő nyaraló, pihenőhely kiválasztását. Ennek az új iránynak egyik, már most az tanulmány későbbi részében szereplő statisztikai adatok egyértelműen Magyarországot jelölik meg, többek között. Véleményem szerint ennek a folyamatnak a növekedését már csak mi ronthatjuk el. A következőkben három lépcsőben vázolom fel a lehetséges negatív hatásokat ezekből kettőt vizsgálók, mivel a tanulmány a II Turizmus és Biztonság konferencián elhangzott előadásomra épül, és a konferencián az eladók által a biztonság és megelőzés témaköre jól körbe lett járva. Tehát a három lépcső. 1. Ha már, abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy megnövekedett a turizmus ne tekintsük a turistákat „malacperselynek” melyet addig lehet rázni míg pénz van benne. Ne mi tegyük őket áldozattá. Ezzel a csalásra, a túlárzásra gondolok. Vagyis a visszatérő turizmusra kell alapozni. 2. Mindent tegyünk meg a biztonságért, a lehetséges ártalmak, sérelmek megelőzése érdekében. 3. Ha megtörtént a sérelem, legyen az a turista által okozott vagy átélte kisebb baleset vagy sérelmére elkövetett bűncselekmény, a katasztrófahelyzetet és a terrortámadást is ide kell venni. Mindent el kell követni a sérelem csökkentésére, az áldozati kárenyhítésre. Az első és a harmadik pont, abban kapcsolódik össze, hogy ha nem költünk a biztonságra akkor a végén amennyiben történik valami sokkal többre fog kerülni. Ez csak az anyagi része. De a turizmus iparágának és a hozzákapcsolódó biztonsági

vállalkozásoknak a felépített jó hírneve egy pillanat alatt összeomolhat, és ezzel végső soron a külföldi turisták egész országunk rossz hírnevét vihetik haza magukkal. Hiába a sok megfelelő reklám az egymásnak ajánlgatás még mindig nagyon sokat jelent hiszen a bizalom egyik forrása. Főképp ha történik valami és azzal az érzéssel távozik a nyaraló, pihenő hogy az érdekében mindent megtettek és nem traumatizálódott jobban mint maga a cselekmény következtében. A tanulmány újszerűsége kettős egyrészt az áldozatokra és post facto helyezi a hangsúlyt, másrészt tartalmaz egy lehetséges modellt a bekövetkezett áldozati helyzet kezelésére a sérelmek enyhítésére..

Sérelem mindig keletkezik a nyaralás alatt. Felvetődik a kérdés. Ki okozta? Miért történt? Mit tehetünk? Hogyan lehet enyhíteni? De a kérdéseknél fontosabb az a válasz amit a biztonsági szolgálat ad. Megfelelő szakértelemmel felvértetve. Ennek a modellnek, vagy szakszóval protokollnak a kidolgozásához teszek javaslatokat a tanulmányban. Egy lehetséges modellt mutatok be, mely a több mint húsz éves magánbiztonsági tapasztalatom és a kriminológiai látásmódom közös terméke. Termék, mert egy iparágat segít, de tudományos alapokon nyugszik. Először a fogalmakat tisztázom.

A WTO szerint a turizmus fogalma: „Turizmus alatt egyrészt az emberek valamennyi állandó életvitelükön és munkarendjükön (lakás és munkahely) kívüli helyváltoztatását értjük függetlenül azok motivációitól, időtartamától és célterületétől. A turizmus másrészt az emberek helyváltoztatásával kapcsolatos igények kielégítésére létrehozott anyagi-technikai és szervezeti feltételek, valamint szolgáltatások együttese. (Kardos 2011) A turizmus fogalmába beleértem a külföldi és a belföldi turizmust is. Nem lehet a kettő között különbséget tenni. A statisztika a belföldi turizmus növekedését is mutatja, mely szintén az európai biztonsági helyzet átalakulásának tudható be. A turizmus a migráció egy formája. Mikor utazunk, elhagyjuk a komfort zónánkat. Ezzel együtt vagy nő de inkább csökken a veszélyérzetünk. Könnyű célpontjaivá válunk a bűnözőknek és terroristáknak. Hiszen bár a cél más eltérő a motiváció de a döntés mindig a legsérülékenyebbek felé hajtja a bűnözőket. Ennek tipikus kriminológiai példája a racionális döntéselmélet. „A kriminológiában Derek B. Cornish és Ronald V. Clarke (1986) nevéhez fűződő racionális döntés elméletének (rational choice theory) alapját az az utilitarista felfogás jelenti, amely szerint az egyének cselekvéseit a haszon maximalizálására és a veszteségek minimalizálására irányuló törekvések alakítják. A racionális döntés kriminológiai elmélete tehát sokban épít a Nobel-díjas közgazdász Gary Becker (1976) tételeire, amelyek a költség-haszon kalkuláción alapuló gazdasági megközelítést javasolják az emberi viselkedés vizsgálatára „ (Borbíró– Gönczöl – Kerecsi – Lévy Kriminológia 2017) Minden igyekezetünk ellenére, vagy éppen a turista viselkedése miatt de megtörténik a sérelem. Először nézzük meg a sértett büntetőeljárás-jogi fogalmát és határoljuk el az áldozat kriminológiai fogalmától. „A sértett az a természetes vagy nem természetes személy, akinek vagy amelynek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette.” (Be. 50. §) Ezzel szemben az áldozat fogalmát a viktimológia tudománya vizsgálja. „A viktimológia elnevezése a latin *victima* (áldozat) és a görög *lógosz* (tan) szavakból álló összetétel, jelentése „áldozattan, amelynek célja az áldozatok tudományos szintű tanulmányozása” (Görgényi 2001) Az áldozat kriminológiai kategória a sértett jogi kategória. Az áldozat kategóriája tágabb keretű. Az áldozat fogalma: „Olyan természetes személy, aki közvetlenül bűncselekmény következtében sérelmet szenvedett, ideértve a fizikai, szellemi vagy érzelmi sérülést, vagy gazdasági hátrányt. A közvetlenül bűncselekmény következtében életét veszített személy családtagjai akik e személy elhalálása következtében sérelmet szenvedtek.” (Európai Parlament és a Tanács irányelve 2. cikk) Viktimológia tudományának felosztása: Klasszikus vagy kriminálviktimológia – a bűncselekmények áldozataival foglalkozik. (Von Hentig 1948) Általános viktimológia – a balesetek, katasztrófák áldozataival is foglalkozik. (Mendelshon 1947) Modern viktimológia – a környezeti ártalmak és a politikai áldozatokkal is foglalkozik. (Separovic 1985) (Görgényi 2007.) A pénzbeni *kárenyhítés megjelenése a viktimológiában*. Schafer István – Stephen Schafer 1960 nevéhez kapcsolódik. Viktimizáció „A másodlagos viktimizáció az igazságszolgáltatás a rendőrség az ügyészség eljárása során illetve a környezet miatt az eset újbóli elmesélése mely során az áldozat ismételtén átéli azt. A harmadlagos viktimizáció a média hatásának tudható be.” (Barabás 2014) Ez abban az esetben következik be, ha rosszul kezeljük az áldozatokat. A biztonsági szolgálatoknak

nagy felelősségük van ebben, hiszen valószínűleg ők vannak ott a helyszínen ahol történt valami és a hivatalos szervezetek kiérkezéséig megfelelően kell a rendkívüli helyzetet kezelniük.

A fogalmak tisztázása után tekintsük át , hogy miért érkezhettek a turisták, és Magyarországon milyen a turizmus dinamikája.

2. Anyag és módszer

A tanulmány statisztikai módszert használ szekunder adatokkal és ezeket elemzi ütközteti egymással.

Nagyon sok okból indul útnak az ember. Ez a migráció jelenségénél jól látszik. Mint írtam a turizmus a migráció egy formája és ezért saját szükségletpiramissal rendelkezik.

1.Táblázat a szükségleteket tartalmazza mely az embereket utazásra serkenti.

Szükséglet	Utazási szándék - motívum
fiziológia	fizikai-szellemi kikapcsolódás, feszültségek levezetése
biztonság	nyugalom, megelőzés, regenerálódás, egészség
esztétika	környezeti szépség, szépérzék
valahova tarozás	rokon, társadalmi kapcsolatok ápolása, szeretet
megbecsülés	elismertség, személyi fejlődés, presztízs. Státusz elérése
önmegvalósítás	önfelfedezés, kalandvágy (mit bír az ember), önismeret.
tudni és megérteni	érdeklődés, tanulmányozás, ismeretszerzés

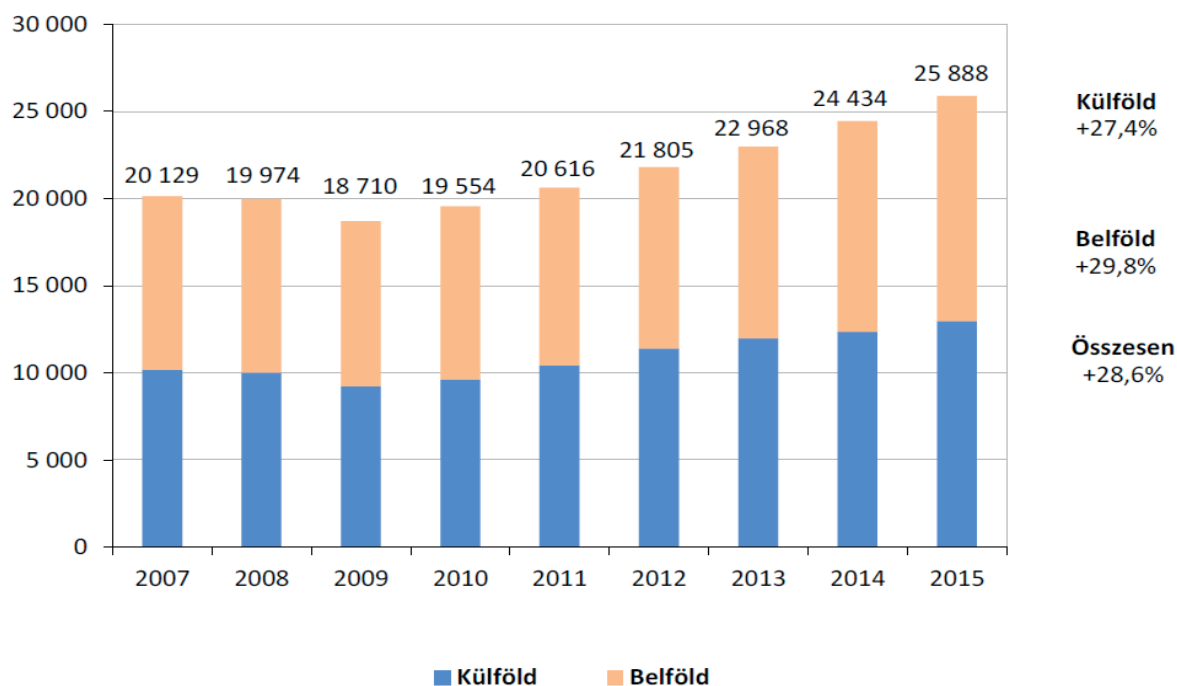
Forrás: Lengyel (2004) nyomán

Tény hogy Maslow ezt a szükségletpiramist 1943-ban a munkavállalókra és az iparban dolgozókra alkotta meg, mégis a tudományágak számtalan területén alkalmazzák. Tanulmányomnak nem képezi részét az egyes szükségletek lebontása de ez a statisztikákban és a Magyar Turisztikai Ügynökség éves jelentéseiben megtalálhatóak. Egy számunkra igazán fontos pont a „biztonság- nyugalom, megelőzés, regenerálódás, egészség” vagyis a mindennapok stresszből való kiszakadás. Véleményem szerint egy átlagpolgár alapvetően ezért utazik. Neki kell segítenünk , hogy hazatérve jó hírért vigye Magyarországnak a hazai turizmusnak.

A 2008-as világválság óta a turisták száma folyamatosan nő. Ez igaz a belföldi turizmusra is. Nem tehetünk különbséget a kettő között semmilyen szempontból. Mindkettő egyrészt az iparágak bevétele, másrészt a biztonsági szolgáltatások feladata. A Központi Statisztikai Hivatal egy idősoros grafikonjában a turizmus dinamikája jól látható. A 2015 utáni két évben folytatódik a tendencia melynek okai a terrortámadásokkal sújtott Európa de ide lehet venni a görög szigetek migrációval való terhelését és a törökországi eseményeket , melyek mind hozzáadódóan biztos növelték a tavalyi évben és növelik idén a turizmust.

2016-ban 21,4 millió külföldi turista látogatott Magyarországra, számuk 6,2%-kal nőtt 2015-höz képest (Forrás: KSH) 2016. rekordév!!!

**A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszaka számának alakulása, 2007–2015
(ezer éjszaka)**

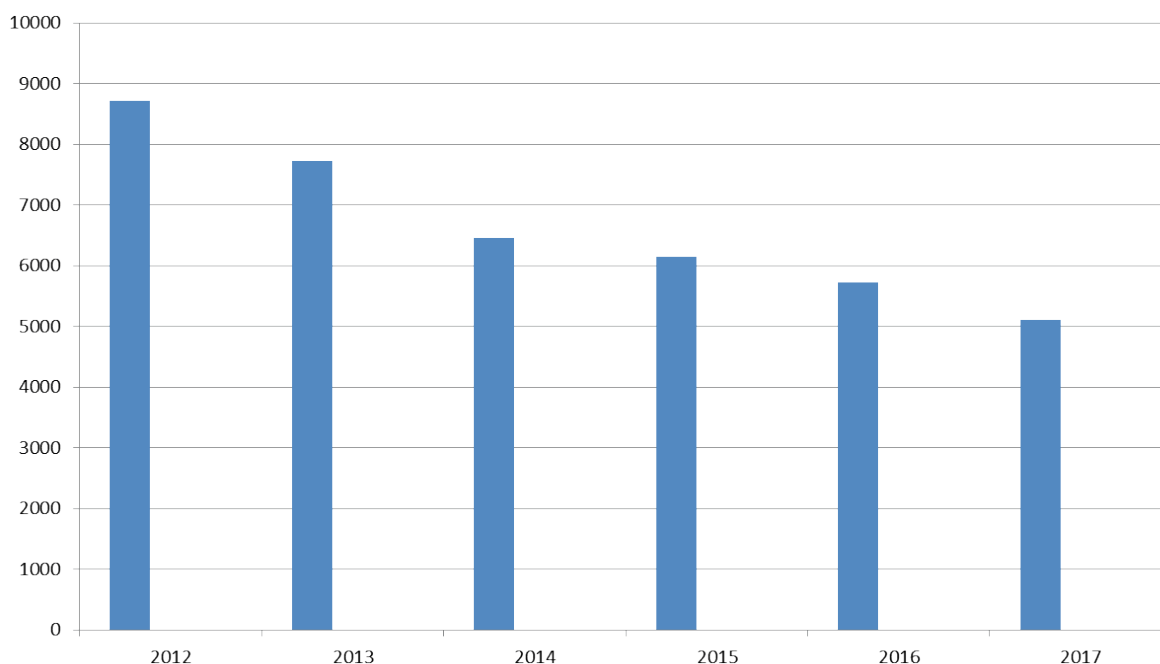
1.Ábra A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak alakulása (forrás: KSH.)

A növekedés dinamikájában együtt mozog a külföldi és a belföldi turizmus. A belföldi növekedése még magasabb is 29,8 százalék, mint a nemzetközi utazásoké, ami 28,6 százalék. Mindkettő egyrészt a gazdasági válság átrendeződésének másrészt a magyarországi turizmus egyre vonzóbb helyzetének, kínálatának tudható be. Az előrejelzések szerint az idei év a 2017-es szintén rekordév lesz. Egy markáns adat, ami a mostani növekedést alátámasztja. 2016-ban 21,4 millió külföldi turista látogatott Magyarországra, számuk 6,2 százalékkal nőtt 2015-höz képest (forrás: KSH.) A magyar turizmus növekvő pályája jól kirajzolódik. De mi van a külföldiek sérelmére elkövetett bűncselekményekkel. A következőkben a külföldi sértettek sérelmére elkövetett bűncselekmények nagyságát tekintem át. Az, hogy milyen a megoszlás a turizmus céljából és az egyéb okból Magyarországra érkező sértetté váltak között külön nem bontom ki. Meggyőződésem, hogy minden ügy egyedi, de minden ügynek lehet hatása a nemzetközi megítélésünkre.

3. Eredmények és értékelésük

Tekintettel, hogy jó hírünket alapvetően a világban a külföldi turisták alapozzák meg az ő sérelmükre elkövetett regisztrált bűncselekmények volumenét tekintem át. Az általuk elkövetett bűncselekmények elemzése nem képezi jelen tanulmányom tárgyát. A bűncselekményeket nem elkövetési módokként elemzem, hanem összességében nézem át. Az tény hogy minél triviálisabb egy bűncselekmény, mint a vagyon elleni bűncselekmények, annál nagyobb a látencia. A külföldiek esetében ez szintén megvan, de az egyes országokból érkezők magukkal hozzák az adott igazságügyi, bűnügyi kultúra feljelentési szokásait. Eltérőek a hivatalos

szervezetekbe vetett bizalom nagyságai így a rendőrségbe vetett bizalomé is. Ezek tipikusan az adott kultúrára és az egyénre jellemző magatartásformák. A külföldi sértettek számát diagramban ábrázolom így a dinamikája jól követhető. Látszik, hogy csökkenést mutat.

2. Ábra Külföldi sértettek száma évenként. 2017.11.06. napi állapot (Forrás: Police.hu saját grafikon)

Az egy vizsgálandó kérdés, hogy ez minek tudható be. Hiszen a több turista több potenciális áldozatot jelent. A kriminálstatisztika korlátai Vavró István kriminálstatisztikus megfogalmazásában: „Az ismertté vált bűnözés adatai, belső arányai a tényleges bűnözésétől eltérhetnek. A bűnözés egésze, a teljes bűnözés nem ismerhető meg és ezért pontosan statisztikailag sem ragadható meg. A bűncselekmények regisztrálása ráadásul függ a lakosság feljelentési készségétől, illetőleg a hatóságok aktivitásától” (Vavró 2006) Kritikája a már említett látencia ,mely Nagy Tibor kriminológus szerint a következő „A kriminálstatisztika nem tartalmazza az összes, a kriminológiát érdeklő cselekményt. Az egyik ilyen jelentős cselekményi kör a látens bűnözés, azaz a teljes és az ismert bűnözés különbsége. A bűnözés ismert része, a regisztrált bűncselekmények, a felderített elkövetők köre az, amelyre a statisztikai módszerek alkalmazhatók. Az évente regisztrált bűncselekmények számánál azonban jóval több jogsértés történik, ugyanakkor ezek egy része nem kerül a hivatalos statisztikába (Nagy,2017). Kijelenthetjük, hogy a kriminálstatisztika a bűnözésnek nem tükörképe. A külföldiek sérelmére elkövetett bűncselekmények esetében a látenciamérés különösen fontos lenne. Véleményem szerint az ügyek egy része azért nem kerül a hatóságok tudomására, mert a szolgáltatók igyekeznek azt házon belül rendezni. Ez anyagi kár esetén újabb szolgáltatások felajánlásával, árendedménnyel vagy anyagi ellenszolgáltatással el is érhető. Hiszen a már többször emlegetett jó hírnevet minden áron meg kell őrizni. De erőszakos bűncselekmény esetén ez az út már nem járható. Itt merül fel az a sarkalatos kérdés , hogy a biztonsági szolgálatok kinek az érdekében kell, hogy eljárjanak. A megbízó, hiszen ő fizet az áldozat vagy a törvények szellemében. Erre szintén nincs statisztika de a tapasztalatom az, hogy minél kisebb súlyú a sérelem vagy a kár ,annál inkább a megbízó érdekei kerülnek előtérbe. Holott az áldozat érdeke lenne a legfontosabb a jogszabályok szellemében.

4. Következtetések, javaslatok

A magánbiztonsági tevékenység összetevői: élőerős személy- és vagyonvédelem (kereskedelmi objektumok, irodaházak, logisztikai központok, pénzüzetek, termelő egységek, építkezések, VIP védelem, szállodák,

sportlétesítmények, zenei rendezvények); pénzszállítás; pénzfeldolgozás; értékkísérés; biztonságtechnikai rendszerek telepítése, karbantartása; távfelügyelet; magánnyomozás, kockázati audit. takarítás. értékőrzés. Magánbiztonság és turizmus legyen is meg ne is problematikája. Vagyis a profit maximalizáció szemben a turisták személy és vagyon biztonságának fenntartási, biztosítási költségeivel. Az európai terrortámadások új irányok felé terelik mind a bel- mind a külföldi túrizmust. A határrendészet fenntartása folyamatos létszámhiányt okoz a rendészeti szervezeteknél. A magánbiztonság jelen van minden rendezvényen, feladata felkészülni a rendőrség, a katasztrófavédelem megérkezéséig a rendkívüli helyzetek kezelésére. Áldozatok felé mutatott attitűdje meghatározó.

A következőkben egy lehetséges modellt vázolok fel az áldozatokkal való bánásmód és kezelés kapcsán. Problémafelvetés: Minél több ember zsúfolódik össze egy adott földrajzi területen, annál nagyobb az esélye a bűncselekmények megtörténtének és az áldozattá válásnak. Ez lehet kisebb súlyú szabálysértés, vagyon elleni bűncselekmény vagy erőszakos bűntett. Az áldozat (dolgozatunkban a sértett jogi kategóriát is beleértve használjuk) először azoktól kér segítséget, akik a környezetében tartózkodnak. Kutatások bizonyították, hogy az egyenruhás ember, legyen az bármilyen, egy krízishelyzetben bizalmat kelt. Tehát nagy a valószínűsége, hogy a helyszínen tartózkodó valamilyen egyenruhás személyhez fordul az áldozat. Itt válik fontossá az a cél, amire az áldozatsegítési projektet létrehozuk. Nem mindegy milyen módon fogadják a segítségkérését és nem mindegy milyen tanácsot kap. A kommunikáció, a hangneme, a pszichológiai módszerek megfelelő szintű alkalmazása tompíthatja a traumát. Projektünk két irányból szándékozik megelőzni a traumatizált állapot kialakulását. Egyrészt az ott dolgozó személyek oktatásával (pl. biztonsági őrök és pszichológus szakember), vagy szolgálat kialakításával a nagy bevásárlóközpontokban és plázákban.

A hivatalos szervezetekkel való együttműködés és civil segítő szervezetekkel való együttműködés: a modell több szervezet együttműködésével kerülne megvalósításra. Elsősorban azon objektum vagy terület, ahol az adott tevékenység történik. Az egyértelmű, hogy a tevékenység jellege határozza meg az elvégzendő feladatokat és a lehetséges sérelmeket. Vagyis az áldozattá válás okai adják meg a kezelésük módjait. A területen pl. pláza működő tekintettel a plázák hármasság tagolására az üzletek, a szórakoztató részlegek és az éttermi részlegek vezetői és alkalmazottai bevonásával. Továbbá a biztonsági cégek vezetői és a vagyonőrök ebbe beleértve az egyes egységek vagyonvédelmi szolgáltatóit és a pláza vagyonvédelmi szolgálatát, hiszen az egész intézmény kamerás megfigyelését ők végzik. A hatóság legyen az a rendőrség, a mentők vagy a tűzoltóság bevonása és értesítése. A szereplők egymásról tudnak, az együttműködést a projekt vezetői és munkatársai koordinálják. Fontos, hogy a civil szervezetek, akik ezzel a tanácsadással már régóta foglalkoznak a helyszínen a projekt résztvevőinek előadást és oktatást tartsanak. Módszertani és technikai oldalról az áldozattal való bánásmód attitűdjének kialakításában és a tájékoztatás megfelelő színvonalának kialakításával. Minden szervezet „forró vonal” kapcsolatban lesz egymással.

Leírás: a modell keretében - biztonsági szolgálat kiképzése (pszichológiai/viktimológiai képzés) - üzletek dolgozói: miről tájékoztassa az áldozatot, kit értesítsen stb. - áldozatsegítő szolgálat létrehozása, akik odamennek az áldozathoz és ellátják információkkal, illetve támogatást adnak neki, míg kiér a hatóság - az áldozatsegítő szolgálat létezéséről és működéséről tájékoztatni a lakosságot - együttműködés a hatóságokkal – ismertető és tájékoztató elhelyezése Mit tegyék? Hova forduljak? címmel. A „forró vonal” telefonszámának minél több helyen való kifüggesztése így a mellékhelyiségekben is.

A modell szakmai elvárása: pszichológus, kriminológus vagy szociális képzettségi háttérrel rendelkező személy(ek) végzik a tanácsadást. A sokrétűség a tanácsadásban a lelki segítség mellett az áldozatok jogairól és lehetőségeiről való felvilágosítás adás. A megadott „forró drót” egy operátorhoz érkezne aki a szakértő tanácsadó kiérkezéséig is megfelelő tanácsokkal látná el a hozzá fordulókat és ha szükséges értesíteni a megfelelő hatóságot illetve hatóságokat.

A modell célja: egy áldozatsegítő rendszer létrehozása együttműködésben a turisták által látogatott helyek üzemeltetőivel, biztonsági szolgálataival. Pl. a :nagyobb bevásárlóközpontokban, plázákban, amely támogatást és információt nyújt az áldozat számára a hatóság kiérkezéséig. A cél az, hogy az adott helyen dolgozók megfelelő képzést kapjanak azzal kapcsolatosan, hogy mit kell tenniük, amikor az áldozat hozzájuk fordul. Illetve egy olyan központi szolgálat létrehozása és folyamatos képzése, amelyik foglalkozik az áldozattal, amíg a hatóság a helyszínre érkezik. Fontos cél továbbá, hogy az áldozatnak legyen tudomása az adott helyen működő áldozatsegítő rendszerről.

A modell anyagi forrása: alapvetően a turizmus iparág részvevői de a szakmai háttérrel szaksegítők adják. Állami és civil pályázatokon való részvétel. Támogatók , jótékonyági estek és előadások szervezése. A működési területen lévő szolgáltatók és kereskedelmi egységek adományai, egyéb hozzájárulások. A turisták adományaiból. Kihelyezett pénzgyűjtő helyeken.

Várható hasznosság: a modelltől azt várjuk, hogy növelni fogja az adott helyen tartózkodók biztonságérzetét. Azzal, hogy információt kapnak az ott működő áldozatsegítő szolgálatról, és tudják kihez fordulhatnak a problémájukkal (legyen az egy elhagyott telefon, vagy egy feltört autó), csökkenhet a félelemérzetük és megerősödhet bennük az, hogy bizalommal legyenek mind az áldozatsegítők, mind a kiérkező hatóság felé. A projekt egyik előnye lehet a gyors beavatkozás. Az áldozat rögtön kap támogatást és segítséget az áldozatsegítő szolgálatról, így meggátolható, hogy még jobban traumatizálódjon. Másrészt a hatóságok értesítése is hamarabb megtörténik, hiszen míg az áldozat megkapja a megfelelő támogatást és az információkat a további eljárással kapcsolatosan, a szolgálat értesíti a hatóságot, akik így hamarabb a helyszínre érkeznek és gyorsan tudnak reagálni a történetekre. Ezzel akár a bűnözés is visszaszorítható az adott helyen.

A speciális csoportokkal való bánásmód. Szezonálisan változik, hogy kik érkeznek és milyen céllal. A nyugdíjasokat más ártalmak érik, ezért nekik más megoldásokat kell javasolni. Itt az orvosi egészségügyi tanácsadás és ellátás a cél. Illetve ők másmilyen bűncselekmények áldozataivá válhatnak. A nők alapvetően a szexuális zaklatás és bűncselekményeknek kitett csoport, ezért a női segítők alkalmazása megfelelő és nagyon fontos, hogy ne bagatelizáljuk el a sérelmeket, melyek őket érik. A gyermekek egyedül csoportban vagy családdal utaznak ez ismét egy másik csoport. Alapvetően a saját korukból eredő felelőtlenség, ami az áldozattá válást elősegíti. Jellemzően baleset. A fogyatékkal vagy mozgáskorlátozott személyek szintén egyedi elbánás alá esnek. Egy teljesen külön csoport a külföldiek.

A külföldiek kezelésének modellje: A nyelvi, kulturális különbségek markánsak. Mi az amit sérelemként élnek meg. Ezért fontos megismerni egy-egy kultúra utazási szokásait elvárásait, hogy ténylegesen „egy nyelvet” beszéljünk. Az elégedettségmérést minden minőségbiztosítási rendszert működtető szervezet végzi. Ebben érdemes lenne az esetleges sérelmekre is rákérdezni. Illetve az áldozatokkal történő interjúknál beépíteni a működésbe a tapasztalatokat. Ez segíti a biztonság szintjének emelését, és a bűnmegelőzést.

Kárenyhítés: jogi háttér: a bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény állami áldozatsegítés: szervezeti háttér: Állami Áldozatsegítő Szolgálat 06-80-225-225 ingyenes telefonszám civil áldozatsegítés: Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület. Magyar áldozatsegítő szervezet

A modell működésével egy komoly szakmai hiányt töltene be. A modelltől lehetne ajánlás, majd protokoll melyben már a konkrét tevékenység jelenne meg. Természetesen , ha csak elgondolkodtatja a biztonsági szektorban dolgozó szakembereket ,már elérte célját tanulmányom. A modell pszichológiai szakmai részének ellenőrzését Barcza Bernadett pszichológus-kriminológus végezte.

5. Összegzés

A turisták pihenését nem lehet sem korlátok közé szorítani, túlszabályozni, de nem szabad korlátlan bevételforrásnak sem tekinteni őket, akiknek mindent szabad. A speciális csoportokkal, mint a gyermekekkel és nőkkel szemben külön bánásmódot kell kialakítani. Ahhoz hogy a turista visszatérjen, ill. jó hírünket vigye a nagyvilágba, még a sérelmeket is megfelelő szinten és humánummal kell kezelni. Ha mindent megtettünk nem a jogszabályi értelemben- hogy csökkentjük a fájdalmat, akkor lehetünk nyugodtak. A hazai vendégek ugyanolyan turisták, mint a külföldiek nem szabad különbséget tenni a kettő között. Mindenkit, aki pihenni érkezik, megillet a biztonság és a sérelem mentes pihenés joga. De tudjuk, hogy teljes helyreállítás (reszoráció) ugyanúgy, mint teljes biztonság nem létezik. Viszont a sérelem enyhítésére való törekvés elengedhetetlen. 2017-ben Magyarországon került megrendezésre a FINA vizes világbajnokság rengeteg zenei fesztivál mint pl. a Volt Fesztivál vagy a Sziget Fesztivál. A Forma 1-es nagydíj a női kézilabda Final Four döntője és sok-sok hazai és nemzetközi konferencia és nemzetközi film forgatása történik hazánkban. A jövőben ez még kiemelkedőbb tendenciává válik. A rendészeti szervezetek így a rendőrség –többek között a határőrizet miatt- nem lehetnek ott, mindenhol vagyis a magánbiztonsági szolgáltatókra és szakemberekre még komolyabb kihívások várnak, főképp, ha a nemzetközi biztonsági helyzetet nézzük. A biztonsági helyzet egy kiemelten fontos vonzóerő lehet a pihenni vágyók szemében. Manapság egy nem túl szép jelenség kezd kibontakozni. mégpedig a turisták migránsokkal való összekeverése. Ez komoly imázs veszteséggel járhat, amennyiben egy rosszul megítélt helyzetet rosszul kezelünk és ez bejárja a nyugati sajtót. A feladat nehéz és folyamatos fejlesztést kíván csakúgy a személyi állományban, mint a szervezetben, a szemléletmód újraalkotásában. Magyarországnak fontos a turizmus, mint iparág. A turizmusnak meg fontos a biztonság. A turistáknak a legfontosabb a nyugodt pihenés legyenek bár külföldiek vagy belföldiek. A biztonság minden pihenni vágyónak jár. Amennyiben megtörtént a sérelem vagy a kár az áldozati helyzet kialakult a feladat annak megszüntetése, enyhítése megfelelő szakértelemmel, humánummal és minél gyorsabban.

6. Felhasznált irodalom

- 2005. évi CXXXV. törvény a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről.
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500135.TV (A letöltés ideje: 2017.11.25.)
- 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról.
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1700090.TV×hift=ffffff4&txtreferer=00000001.TXT (A letöltés ideje: 2017.11.25.)
- Abraham Maslow szükséglet piramisa.
http://old.ektf.hu/hefoppalyazat/pszielmal/maslow_motivcis_piramisa.html(A letöltés ideje: 2017.11.27.)
- Barabás A. Tünde (2014) Áldozatok és igazságszolgáltatás Budapest. OKRI :13. :23. p.
- Borbíró Andrea - Gönczöl Katalin- Kerecsi Klára - Lévy Miklós (szerk.) (2017) Kriminológia. Budapest Wolters Kluwer Kft., :240.:314.p.
- Gönczöl Katalin- Kerecsi Klára-Korinek László (2007) Kriminológia-Szakkriminológia. Budapest, Complex kiadóJogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft :276. :219.p.
- Hentig. Hans Von (1941) Remarks Of the Interaction of Preparator and Victim Journal of Criminal Law Criminology and Police Science (31):303-309.p.
- Kardos Zoltánné (2011) Turisztikai ismeretek. Keszthely. Debreceni Egyetem :9. :45. p.
- Központi Statisztikai Hivatal https://www.ksh.hu/turizmus_vendeglatas (A letöltés ideje: 2017.11.27.)
- Lengyel Márton (2004) A turizmus általános elmélete. KIT Kft. Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája, Budapest 113.p.
- Mendelshon, Benjamin (1937) Methode a Utliiser par la Defenseur por les Rechrs Concentrant la Personalite du Criminal Revue de Droit Penal et la Criminologie et Archives Internationales de Medicine Legal

7-891. p.

-Police.hu Áldozatsegítés <http://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/bunmegelozes/aldozatsegites> (A letöltés ideje :2017.11.25.)

- Police.hu Statisztikák .

<https://bsr.bm.hu/SitePages/DokumentumtarLista.aspx?libraryName=SertettiAdatok>

(A letöltés ideje:2017.11.17.)

-Schafer. Stephen (1960) Restitution ti Victim of Crime London.Stevens & Sons Ltd.-(1968) The Victim and His Criminal New York Random Hause.

-Separovic.Zvonimir P. (1985) Victimology .Studies of Victims Zagreb.Pravni Fakultet .